

9 d'Octubre 2025

Membres de la Corporació Municipal.

Senador, Diputats autonòmics.

Cònsol de Romania.

Guardonada, M.ª José Lozano Pérez.

Reines de les nostres Festes Majors Patronals i Corts d'Honor.

Guardonats, membres de la Comissió.

Representants d'institucions acadèmiques, dels cossos i forces de seguretat, d'entitats festeres, culturals, veïnals, socials i econòmiques.

Mitjans de comunicació.

Poble de Benidorm.

Senyores i senyors, bon dia a tots.

Hui celebrem el 9 d'Octubre; un dia carregat de significat històric.

El 9 d'Octubre: una data que s'ha convertit, per si mateix, en símbol d'identitat, expressió de cultura i llavor de cohesió social per al poble valencià.

Hui recordem les nostres arrels, honorem la nostra història i mirem cap al futur amb esperança compartida.

Commemorem l'entrada de Jaume I a la ciutat de València en 1238, un esdeveniment que va marcar l'inici del nostre poble tal com l'entenem hui: un poble orgullós de la seua historia i de la seua cultura.

Però el 9 d'Octubre no és només memòria, és també identitat viva.

I Benidorm, com cada racó de la nostra Comunitat, participa d'eixa herència comuna, i ho fa amb una singularitat que ens distingix: la nostra capacitat d'obrir-nos al món, d'acollir i de créixer des del respecte a la nostra terra i a la nostra mar.

Ací, en esta ciutat banyada pel Mediterrani, la diversitat es convertix en riquesa, i la modernitat camina de la mà de la tradició.

Hui celebrem també els valors que ens definixen com a valencians i valencianes: la solidaritat, que veiem reflectida en cada persona que col·labora amb el seu veïnat; la modernitat, que impulsa el nostre model de ciutat i turístic, hui referents internacionals; i la identitat compartida, que batega en el nostre dia a dia: les nostres expressions festeres, la nostra música, la Senyera i el valencià, la nostra llengua.

El 9 d'Octubre és, a més, una oportunitat per a reafirmar el nostre compromís amb el futur: un futur que cuide de les persones i dels nostres recursos naturals —com les nostres platges, l'horta, les muntanyes i l'aigua—, i un futur en què la Comunitat Valenciana no deixe de ser exemple de convivència i prosperitat.

És també una jornada de reafirmació de l'autogovern i de la cultura pròpia; una celebració dels valors de llibertat, convivència i progrés.

Tenim institucions pròpies, Senyera, himne i festivitat; reconeixement i protagonisme de la llengua valenciana; El poble valencià té el protagonisme cultural i festiu; rep competències i gestiona hospitals, universitats, centres educatius i socials adaptant polítiques a la realitat, millorant la cobertura social, desenrrollant infraestructures pròpies i impulsant sectors estratègics, aconseguint una important projecció per a la nostra terra.

I també tenim reptes i limitacions. Fonamentalment tot el que deriva d'un infrafinançament que arriba a l'agravi punible i ens aboca a l'endeutament autonòmic per una falta d'atenció de l'administració central al que és i representa la Comunitat Valenciana.

Cap altra Comunitat Autònoma d'Espanya suporta una càrrega tan pesada: no hi ha comparació possible al mapa de la Espanya autonòmica. Eixa es la magnitud del desequilibri.

Rebem menys recursos per habitant que la mitjana espanyola, generant-se una bretxa que s'ha consolidat a través dels successius sistemes de finançament implantats fa ja una dècada. La Comunitat Valenciana ha de cobrir amb deute allò que altres comunitats autònomes obtenen mitjançant transferències ordinàries.

I ara l'afronta està en què, quan es parla de condonació del deute de les autonomies, es fa sense tindre en compte eixe infrafinançament: La mitjana territorial d'eixa condonació està en el 29,6% i per a la Comunitat Valenciana només arribaria, en el millor dels casos, al 18,4%, onze punts menys. Ni es just, ni es equitatiu, ni es suficient.

Eixa es la dimensió de la infàmia.

Esta situació exigix una urgent regularització, ja que ens afecta a tots i cadascun dels habitants de la Comunitat Valenciana, a les tres províncies, a tots els municipis...

Dit això, des de Benidorm, reivindicuem que la identitat d'un poble no és una essència que es puga conservar en un pot o un quadre que es puga penjar d'una paret. La identitat d'un poble no és una cosa estàtica, requereix de recursos, requereix d'inversions.

A Benidorm i des de Benidorm, no ens cansarem d'elogiar, promoure i defensar la cultura valenciana: és un tresor històric nascut d'un cresol de tradicions, llengües i sabers que han donat lloc a una personalitat única, profundament arrelada en la història, però també oberta al futur.

Perquè el conjunt de la cultura emmarca els signes de la nostra identitat: la identitat de l'històric Regne de València, la llengua -el valencià-, la bandera -la Senyera-, i l'himne, un símbol coral del poble valencià que compendia la seua història, paisatge, cultura i llengua.

La seua lletra i melodia integren la tradició valenciana amb un sentit de pertinença a Espanya, reflectint el sentiment d'unitat que se celebra.

Des de Benidorm, ciutat símbol d'hospitalitat, projectem al món la millor imatge del poble valencià: la d'una societat dinàmica, plural, oberta, mediterrània i orgullosa de les seues arrels.

Hui, més que mai, reivindiquem la força del que som: un poble unit en la diversitat, orgullós de la nostra història i amb la mirada posada en un demà millor per a totes i tots.

Conmemorar el 9 d'Octubre en l'any del 700 aniversari de Benidorm és unir dos capítols d'un mateix relat: la construcció d'una identitat col·lectiva valenciana i benidormera que perdura, se celebra i es transmet a través de la tradició, la cultura i la música.

Tots dos són actes fundacionals. El 9 d'Octubre recorda el naixement del poble valencià; El 8 de maig de l'any 1325 ens porta al naixement de Benidorm com a entitat organitzada. Compartim arrels històriques en l'expansió i consolidació del Regne de València dins la Corona d'Aragó, i hui són símbols: el 9 d'Octubre per a tota la Comunitat Valenciana i el 8 de maig per a la ciutadania de Benidorm.

L'aflorament de la història i la identitat, recuperant el valor de les tradicions, la música i la festa, els enllacen, perquè tant les celebracions del 9 d'Octubre com les del 700 aniversari s'acompanyen de tot això, i com a manifestacions culturals reafirmen la nostra pertinença a esta terra.

Els set segles de Benidorm s'inscriuen en un marc històric encara més ampli; la història de Benidorm s'imbrica en la història de la Comunitat Valenciana i així formem part de la memòria col·lectiva del poble valencià.

La capacitat de créixer des de les seues arrels, de superar adversitats i de projectar-nos cap al futur sense perdre l'essència com a part de la memòria col·lectiva del poble valencià ens marca i ens unix.

I hui ací reafirmem que la nostra ciutat no és només un enclavament mediterrani obert al món, sinó també un custodi orgullós de la història, la cultura i les tradicions valencianes.

I, si em permeten, en les meues paraules de hui, vull destacar una altra data per una historia compartida: El 16 de maig de 1925, els alcaldes d'Alacant, València i Castelló, en el transcurs d'un acte d'homenatge, van consensuar que l'Himne de l'Exposició de 1909 fora elevat al rang d'Himne Regional.

Cent anys, per tant, s'han complit enguany, i crec de justícia destacar-ho en un dia com hui, més encara quan l'autor de la lletra, junt al compositor el mestre Serrano, va ser Maximilià Thous Orts, benidormer de cor, germà i fill de benidormers de pro: N'Antonia Orts Linares i José Joaquín Thous Orts, alcalde que va ser del nostre poble en el ja llunyà 1872.

Els avatars de la vida portaren al nostre alcalde i la seua dona a San Esteban de Pravia, Astúries, on, per casualitat, naixeria Maximilià.

El periodista, escriptor, poeta, dramaturg i cineasta, Maximilià Thous Orts, seguint l'estela de son pare, va fundar revistes i periòdics, dirigint-ne alguns. Com a poeta, seguint els passos de son pare, pero també de sa mare, poetisa, va ser premiat pel Cercle Valencià de Belles Arts i va obtindre la flor natural en els Jocs Florals de la capital del Túria en 1901.

Va ser director del Museu d'Etnografia i Folklore de València, pioner de la ràdio amb programes en defensa i promoció de les costums valencianes i un ferm defensor de la llengua valenciana.

I també va ser cineasta i documentalista cinematogràfic. *La entrà de la Senyera*, de 1925, continua sent, cent anys després, la millor expressió en cel·luloide del costumisme valencià.

La família Thous va desempenyar un paper rellevant en la història política i cultural de Benidorm i de la Comunitat Valenciana durant el segle XIX, portaren l'essència de Benidorm allà on anaren, i Maximilià la va encimbellar.

Hui vull destacar la visió premonitòria de Maximilià Thous en la transcendència de la lletra de l'himne, que sempre aspirà a assolir l'eternitat, enfront del caràcter efímer de la raó per a la qual va ser creat.

Som en una terra solidària i emprenedora que vibra davant la música i sap que és símbol de tradició i orgull cultural en una terra que -tots ho sabem- és de músics i de música. Música que conforma cultura, tradició, educació, convivència, diversitat i Patrimoni: les Societats Musicals de la Comunitat Valenciana son Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat per la UNESCO.

I hui, com cada 9 d'Octubre des de 2006, el nostre Ajuntament reconeix persones o institucions que, en el dia a dia de la seua activitat i funcions, contribuïxen a difondre i potenciar les senyes d'identitat que celebrem, amb aportacions al món de la cultura local i valenciana.

La Distinció Cultural 'Ciutat de Benidorm' que hem atorgat a Maria José Lozano Pérez vol expressar la consideració del poble de Benidorm, per acord unànim del seu Ajuntament en ple, pels seus destacats mèrits demostrats al llarg de la seua trajectòria.

Maria José Lozano ha sigut membre de la Unió Musical de Benidorm i de l'Agrupació Coral de Benidorm i. L'any 1997 fou una de les dones fundadores de la Societat Musical L'Illa de Benidorm. Maria José es, des d'els 8 anys, música en família de músics. De nou la música present i cobrant protagonisme.

Trajectòria com a docent de l'especialitat d'Informàtica en Educació Secundària, també com assessora al CEFIRE i com a persona molt vinculada a nombroses activitats relacionades amb l'àmbit cultural del nostre Benidorm.

Maria José Lozano va ser la coordinadora tècnica durant el procés d'elaboració del *Diccionari de Benidorm*, obra viva, espill fidel de la història, la cultura i les veus que conformen la realitat d'este poble nostre, la nostra ciutat.

I en este 2025, quan es complix el 700 aniversari de la fundació de Benidorm, la professora Lozano Pérez forma part activa de la Comissió del 700 Aniversari, assumint la secretaria tècnica compartida davant l'exigència de l'efemèride.

I res, repetisc, res, no ha impedit que Maria José haja exercit brillantment esta comesa, que hui també reconeixem.

Maria José uneix hui el seu nom a una llarga llista de persones i entitats que han contribuït a aprofundir en la nostra història, a mantindre les tradicions i a engrandir la cultura de Benidorm.

La cultura és el batec de la humanitat. És el ressò dels nostres avantpassats, inspiració i llum que guia els nostres passos cap al demà. Ens ensenya a entendre'ns, a dialogar, a respectar la diversitat d'idees i sentiments que ens envolta.

Enhorabona, Maria José.

Senyores i senyors: per a finalitzar, en este 9 d'Octubre, reitere la nostra més ferma convicció com a benidormers de mantindre el nostre compromís amb esta terra, amb la seua història, la seua cultura i les seues tradicions; amb la llengua, l'himne i la Senyera, reiterant l'agraïment general de la ciutat de Benidorm a totes les persones, entitats, associacions, col·lectius, cossos i institucions que s'esforcen i treballen per fer un Benidorm millor, sabent que eixa es una excel·lent manera de ser un bon valencià.

Feliç 9 d'Octubre.